

Projektas „*Mokslas verslui ir visuomenei*“ (projekto numeris Nr. Nr. S-VP2-1.4-ŪM-03-K-01-019), įgyvendinamas pagal priemonę „INOGEB LT-1“

Tyrimas „Mokslo ir verslo lūkesčių įvertinimas“

Lietuvoje šiuo metu verslo investicijos į MTEP yra labai mažos ir sudaro tik apie 20 procentų visų investicijų. Tiesioginis verslo ir mokslo žmonių bendravimas ir keitimasis informacija panaudojant IT technologijas gali ir turi padėti spręsti sąveikos deficito problemą. Įgyvendinant projektą „*Mokslas verslui ir visuomenei*“ (Nr. S-VP2-1.4-ŪM-03-K-01-019) yra atliekamas mokslinis tyrimas „*Paslaugų teikėjų ir gavėjų (mokslo ir verslo) lūkesčių įvertinimas*“. Projekto tikslai: sėkmingos mokslo žinių sklaidos, populiarinimo ir interaktyvaus bendravimo portalo Mokslasplus.lt veiklos pratęsimas, ją orientuojant į Lietuvos verslo, pirmiausia inovatyvių smulkių ir vidutinių įmonių poreikius, paverčiant šį portalą efektyvia technologinių ir mokslo žinių sklaidos bei bendradarbiavimo, įskaitant ir tarptautinio, priemone.

Projektas kuria naujas inovatyvias MTEP žinių sklaidos, mokslininkų bendravimo su verslu bei pažintinio švietimo bei ugdymo formas, kurios taip pat yra svarbus šio projekto inovacinis produktas. Projekto tikslinės grupės: smulkaus ir vidutinio verslo įmonės, tyrėjai, dėstytojai ir magistrantai, kiti asmenys, kuriantys ir naudojantys naujas technologijas.

Įgyvendinant aukščiau minėtą mokslinį tyrimą siekiama įvertinti mokslo ir verslo bendruomenių atstovų lūkesčius tarpusavio bendradarbiavimo atžvilgiu. Šiuo metu jau įvertinti mokslo bendruomenės atstovų lūkesčiai mokslo ir verslo sąveikos (bendradarbiavimo) rezultatų atžvilgiu. Atlikta mokslo bendruomenės atstovų apklausa leido nustatyti populiariausius esamus mokslo ir verslo bendradarbiavimo atvejus ir būdus. Ypatingas dėmesys tyrimo metu skirtas veiksniams, trukdantiems mokslo ir verslo sąveikai (bendradarbiavimui). Mokslininkų nuomonės, išreikštos per apklausą, įgalino suformuoti pagrindines mokslo ir verslo bendradarbiavimo stiprinimo kryptis.

Apklausoje dalyvavo fizikos, technologijos, biomedicinos, socialinių ir humanitarinių mokslų atstovai turintys skirtingus mokslo laipsnius, taip pat doktorantai, asistentai, lektoriai, magistrantai. Viso buvo apklaustas 221 mokslininkas. Iš viso apklaustieji reprezentavo daugiau nei 30 skirtingų mokslo krypčių. Daugiau negu pusės apklaustų

mokslininkų pagrindinė darbovietė yra aukštoji mokykla, kiti dirba skirtingo pavaldumo mokslo institutuose, kitose mokslo įstaigose.

Tyrimo metu paaiškėjo, kad pagrindinės švietimo ir mokslo institucijų bendradarbiavimo su verslo bendruomenės atstovais formos yra susijusios su šviečiamąja veikla ir studentų praktiniu mokymu: daugiau kaip 80 proc. respondentų nurodė, kad jų atstovaujama įstaiga ar organizacija į verslo bendruomenės atstovus kreipiasi dėl praktikų organizavimo, du trečdaliai nurodė, kad nuolat arba esant tam tikroms progoms bendradarbiavimas su verslininkais vyksta organizuojant karjeros mugės arba kitas į studentų ir absolventų užimtumo galimybių didinimą nukreiptas veiklas. Kita populiarī sąveikos su verslo bendruomene forma yra švietimo ir kvalifikacijos kėlimo paslaugų teikimas. Mokslo tiriamuosius darbus, bendradarbiaujant su verslininkais, nuolat atlieka trečdalis mokslininkų ar jų kolegos iš atitinkamų švietimo ir mokslo institucijų. Dar trečdalis pažymėjo, kad tokio pobūdžio darbai atliekami retai. Glaudus bendradarbiavimas su verslo bendruomene atliekant mokslinius tyrimus ypač pastebimas technologijos ir biomedicinos mokslų sferoje. Ekspertinė (vertinamoji, priežiūros, kontrolės ir pan.) veikla taip pat yra vienas iš populiarių sąveikos su verslininkais būdų.

Kiek rečiau pasitaikantys bendradarbiavimo atvejai – mokslinės produkcijos diegimas jau egzistuojančių įmonių arba naujai besiformuojančių įmonių (pvz., mokslo inkubatorių) gamybos procese, mokslinės produkcijos marketingo analizė, konsultavimo paslaugos įmonėse, naudojimasis įmonių technine materialine baze arba studijų ar mokslo institucijų techninės materialinės bazės suteikimas įmonių veiklai.

Mokslininkų apklausa rodo, kad dažniausiai bendradarbiavimo su verslo bendruomene iniciatorius yra švietimo ar mokslo institucija (du trečdaliai atvejų), trečdalis pažymėjo, kad dažniausiai bendradarbiavimą inicijuoja verslininkai.

Reikia pažymėti, kad mokslininkai savo profesinėje veikloje su verslininkais dažniausiai bendradarbiauja skleidžiant informaciją, konsultuojant (informacija tame tarpe skleidžiama bendrai organizuojamose konferencijose, seminaruose, kt. renginiuose). Nagrinėjamo bendradarbiavimo nauda mokslininkų atstovaujamos institucijoms dažniausiai pasireiškia per išteklių, įgalinančių plėsti mokslo tiriamąją veiklą, pritraukimą bei studentų mokymo kokybės tobulinimą praktinio mokymo metu. Patys mokslininkai asmeniškai labiausiai pastebi šiuos naudos aspektus: galimybė realizuoti save profesinėje veikloje, nuolatinis profesinių įgūdžių tobulinimas, galimybė dalyvauti pelną nešančiuose projektuose bei galimybės išplėsti tyrinėjamas sferas.

Prie didžiausių kliūčių mokslo ir verslo bendradarbiavimui mokslininkai priskiria faktą, kad mūsų šalyje yra nedidelis įmonių, galinčių pasinaudoti mokslo produkcija,

skaičius, taip pat šalies įmonių atstovų orientaciją į greitą pelną. Beveik pusė apklaustųjų pažymėjo, kad verslo atstovai yra nepakankamai informuoti apie Lietuvoje plėtojamą mokslo naujoves ir jų pritaikymo galimybes įmonėse; nepakankamą mokslininkų informuotumą apie savo kuriamos produkcijos pritaikymo galimybes Lietuvos įmonėse pažymėjo trečdalis respondentų.

Projekto „*Mokslas verslui ir visuomenei*“ metu numatytos veiklos, nukreiptos į šiuolaikiškų technologijų ir inovacijų populiarinimą, patogios elektroninės mokslo, verslo ir visuomenės bendravimo terpės gerinimą bei edukacijos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros klausimais vystymą, prisidės ne tik prie didesnio Lietuvos mokslo ir verslo bendruomenių informuotumo apie šalies mokslinio potencialo praktinį panaudojimą, bet ir sudarys prielaidas naujų į inovacijas orientuotų įmonių steigimui ateityje.